

близько 3,78 млрд користувачів. Понад 60,1 % покупок здійснено з використанням мобільних телефонів.

Висновки. Перспективність просування ліків у цифровому середовищі зумовлюють такі чинники, як зростання кількості користувачів Інтернету, мобільного зв'язку і соціальних мереж, зростання кількості часу, які користувачі витрачають у цифровому середовищі, ріст популярності електронної комерції.

ДОСЛІДЖЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ ПРОТИЗАПАЛЬНИХ ТА ПРОТИРЕВМАТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Биченко В. М.

Науковий керівник: Чегринець А. А.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна
annachehrynets@gmail.com

Вступ. На сьогоднішній день група нестероїдних протизапальних засобів займає лідируюче місце за кількістю показань до застосування, які пов'язані з широким колом захворювань, під час лікування та профілактики яких препарати проявляють високу ефективність. Щороку в світі протизапальні засоби вживає понад 300 мільйонів людей, з яких майже 40 % становлять хворі віком старше 60 років. За даними ВООЗ приблизно 20 % населення регулярно вживає нестероїдні протизапальні засоби.

Мета дослідження. Дослідити вітчизняний фармацевтичний ринок протизапальних та протиревматичних засобів.

Матеріали та методи. У роботі використано методи систематизації, порівняння, узагальнення та асортиментного аналізу. В якості матеріалів дослідження виступали Державний реєстр лікарських засобів та спеціалізоване медичне інтернет-видання «Компендіум».

Результати дослідження. Відповідно до класифікаційної системи АТС протизапальні та протиревматичні засоби (M01) входять до групи засобів, що впливають на опорно-руховий апарат. Під час дослідження було встановлено, що станом на друге півріччя 2022 року на вітчизняному фармацевтичному ринку зареєстровано 460 засобів досліджуваної групи. Протизапальні та протиревматичні засоби поділяються на 3 групи та 6 підгруп, серед яких найбільшу частку в асортименті займає група M01A – нестероїдні протизапальні та протиревматичні засоби (98,9 %). Група M01B – комбіновані протизапальні (протиревматичні) засоби становлять 0,9 % і лише 0,2 % складає група M01C – специфічні протиревматичні засоби. За результатами аналізу група M01A становить найбільшу частку в загальному асортименті, тому нами було проаналізовано її підгрупи. Серед групи лівову частку займає підгрупа M01A E – Похідні пропіонової кислоти (36,5 %). Значну частку становить підгрупа M01A B – Похідні оцетової кислоти і споріднені сполуки (21,9 %). 19,2 % займає підгрупа M01C – Оксиками, 10,7 % – M01A H – Коксиби, 9,8 % – M01A X – Інші нестероїдні протизапальні і протиревматичні засоби. І найменшу частку складає M01A G – Фенамати.

Під час аналізу було встановлено, що переважну більшість (77,4 %) складають засоби, що відпускаються за рецептом лікаря і 22,6 % становлять безрецептурні засоби.

На вітчизняному фармацевтичному ринку досліджена група представлена 15-ма видами форм, серед яких найбільшу частку становлять засоби у вигляді таблеток (44,2 %). Значну частку утворює така форма, розчини для ін'єкцій (22,6 %). 9,8 % припадають на капсули, 5 % – на суспензії, 4,6 % – на супозиторії. Препарати у формі м'яких капсул складають 4,4 %, гранул – 3,9 %, порошку та ліофілізату для ін'єкцій – по 1,7 %. І найменші частки становлять засоби у вигляді мазі – 0,7 %, емульгелю – 0,4 %, таблеток, що диспергуються – 0,4 %, спрею, сиропу та орального розчину – по 0,2 %.

Проведено аналіз фірми-виробників, якими група представлена на ринку. Встановлено, що більшість засобів (62 %) представлені закордонними виробниками. 38 % – вітчизняні компанії. Якщо провести аналіз кількості засобів досліджуваної групи, які виробляються в межах однієї країни, то Україна є лідером – 38 %. Асортимент закордонних виробників представлений 30 країнами, серед яких левову частку становлять виробники Індії (21,8 %). Досить великі частки займають такі країни, як Словенія (8,5 %), Туреччина (8,2 %), Німеччина та Велика Британія (по 7,4 %), Швейцарія та Греція (по 6,3 %). 5,3 % утворює Польща, по 3,1 % – Румунія, Македонія, США, 2,8 % – Італія, 2,5 – Іспанія, 2,1 % – Франція. По 1,4 % становлять Кіпр, Болгарія та Литва, по 1,1 % – Люксембург, ОАЕ та Словачія, по 0,7 % – Канада, Сербія, Тайланд, Нідерланди. І найменшу частку (0,3 %) складають виробники Хорватії, Мальти, Латвії, Угорщини, Австрії та Кореї. Ринок вітчизняних препаратів представлений 28 виробниками. Лідером серед вітчизняних виробників є компанія “Здоров’я”, яка становить 18,9 %. Досить значні частки займають “Лекхім” (10,9 %), “Дарниця” (9,2 %) та “Фармак” (8,1 %). 6,3 % має “КВЗ”, по 4,7 % “Лубнифарм” та “Борщагівський ХФЗ”, по 4,1 % “Фармекс Груп” та “Мікрохім”. “Астрафарм” складає 3,5 %, “Червона зірка”, “Фітофарм” та “Технолог” – по 2,9 %, “Уорлд Медіцин” та “Сандоз Україна” – по 2,3 %. Всі інші виробники займають частку менше 2 %: “Новофарм” та “ІнтерХім” – по 1,8 %, “Вітаміни”, “Біофарма”, “Кусум-Фарм” та “Новофарм” – по 1,1 % та по 0,6 % – “Біолік”, “Монфарм”, “ФаркКос”, “Київмедпрепарат”, “Тернофарм”, “Фармацевтична фабрика” та “Тева Україна”.

Висновки. Після проведеного дослідження можна зробити висновок, що досліджувана група представлена широким асортиментом, великою кількістю форм випуску та виробниками лікарських засобів. Це надає змогу споживачам максимально задовольняти свої потреби в протизапальних та протиревматичних засобах.

ВИКОРИСТАННЯ МОДЕЛІ ФРАНЧАЙЗИНГУ У ДІЯЛЬНОСТІ РОЗДРІБНИХ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Веремійчук Д. О.

Науковий керівник: Шуванова О. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

veremiychukol@gmail.com

Вступ. У сучасних умовах середні та малі фармацевтичні бізнеси стискаються з низкою проблем, насамперед у формуванні власної незалежної концепції розробки бізнесу, мають невизначеність та низьку репутацію на ринку. У розвинутих країнах ця ситуація зумовила